

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1904.

Första Kammaren.

N:o 1.

Sedan i kraft af § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen Riksdagen sammankommit till lagtima möte här i hufvudstaden fredagen den 15 januari 1904, sammanträdde Riksdagens Första Kammare i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal samma dag

fredagen den 15 januari

kl. 11 f. m.

Hans excellens friherre von Essen framträdde till talmansbordet och yttrade:

I min egenskap af den äldste riksdagsmannen i Första Kammaren tillåter jag mig att hälsa Eder alla, ärade herrar och kamrater, välkomna. Den riksdag, som vi nu gå till mötes, torde måhända blifva en utaf de viktigaste, sedan den nya representationen blef införd. Jag är viss, att Första Kammaren under alla förhållanden ställer såsom sitt högsta mål fosterlandets väl, och med dessa ord tillåter jag mig att öppna detta sammanträde.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagaf herr ordföranden, att han på grund af bestämmelsen i 1 § 2 mom. af kammarens ordningsstadga anmodat vice härads-höfdingen A. Hafström att, till dess sekreterare blifvit utsedd, föra kammarens protokoll, äfvensom att herr ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjäning till erforderligt antal.

Upplästes följande från kungl. justitiedepartementet ankomna handlingar:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kungl. justitiedepartementet den 13 januari 1904.

Sedan i följd af stadgandet i § 32 riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kungl. justitiedepartementet anmodat tre

Första Kammarens Prot. 1904. N:o 1.

bland de af Riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmakter, som jämlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde före Riksdagens sammanträde äga rum, så infunno sig nu af de utaf Riksdagen valda fullmäktige i riksbanken herrar vice ordföranden bland fullmäktige, före detta lektorn m. m. H. R. Törnebladh, lektorn S. G. von Friesen och fabriksidkaren m. m. R. Almström samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland fullmäktige, före detta generaldirektören m. m. F. A. Anderson, fullmäktigen m. m. Johan Johansson och före detta häradshöfdingen m. m. E. M. Unger.

Vid den granskning af de efter 1903 års lagtima riksdags afslutande till kungl. justitiedepartementet inkomna fullmakter för ledamöter af Första Kammaren, som därefter företogs, anmärktes såsom afvikelser från det i § 10 riksdagsordningen föreskrifna formulär, att två fullmakter blifvit försedda med öfverskriften »fullmakt», att i en af dessa fullmakter dels tiden för valets förrättande angifvits medelst orden »denna dag», dels ock i fråga om tiden för riksdagsmannaskapets fortvaro orden »från nämnda dag» utbyttis mot orden »från denna dag», samt att i en fullmakt riksdagsmannaskapet angifvits gälla nio år »från och med» valdagen i stället för »från» valdagen; men då berörda afvikelser icke syntes vara af beskaffenhet, att därigenom meningen förändrades eller otydlighet föranleddes, ansågos dessa fullmakter i likhet med öfriga, mot hvilka anmärkning ej förekommit, böra godkännas.

Hvad sålunda förekommit skulle genom protokoll meddelas Första Kammaren, hvarjämte förteckning å de kammarens ledamöter, för hvilka fullmakter inkommit, skulle, tillika med fullmakterna, till kammaren öfverlämnas.

In fidem

Edv. Petré.

Förteckning å de ledamöter af Riksdagens Första Kammare, för hvilka efter 1903 års lagtima riksdags afslutande fullmakter till kungl. justitiedepartementet inkommit:

Stockholms stad.....	Grosshandlaren <i>John Lovén.</i>
Södermanlands län...	{ Generaldirektören greve <i>Axel Fredrik Claesson</i> <i>Wachtmeister.</i>
Östergötlands län....	
Kalmar län, norra delen	{ Godsägaren friherre <i>Johan Gabriel Beck-Friis.</i> Landshöfdingen <i>Otto Conrad Waldemar Cederantz.</i>
Malmöhus län.....	
Malmö stad	{ Hofjägmästaren friherre <i>Nils Axel Arvid Trolle</i> å Trolleås.
Göteborgs och Bohus län.....	{ Öfversten <i>Genserik Elias Waldemar Ewerlöf.</i> Landshöfdingen friherre <i>Gustaf Otto Robert Lagerbring.</i>

	{ Riksmarskalken hans excellens friherre <i>Fredrik von Essen</i> .
Älfsborgs län.....	{ Fabrikören <i>Alfred Sandwall</i> i Borås.
	{ Ingenjören <i>Anders Edvin Håkanson</i> i Wiskafors.
Västmanlands län ...	{ Fabriksidkaren <i>Per Johan Andersson</i> i Torsbo.
	{ Biskopen doktor <i>Axel Gottfrid Leonard Billing</i> .
Gäfleborgs län	{ Bruksägaren <i>Christian Lundeberg</i> å Forsbacka.
Västernorrlands län.	{ Riksbanksfullmäktigen <i>Olof Jonsson</i> i Hof.
	{ Disponenten <i>Erik August Enhörning</i> å Kubbikenborg.
Västerbottens län....	{ Landshöfdingen <i>Jesper Ingevald Crusebjörn</i> .
	{ Häradshöfdingen <i>Sven Axel Adrian Hedborg</i> .

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop af kammarens ledamöter, hvarvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Ekdahl*,
 » *Ridderbjelke*,
 » *Boström, Filip*,
 grefve *Spens*,
 herr *Fosser*,
 » *Berg, Gustaf Axel*,
 » *Stephens*,
 » *Hummel*,
 grefve *Posse*,
 herr *Berggren*,
 friherre *De Geer*,
 herr *Sörensson*,
 » *Paulson*,
 » *Bondesson*,
 » *Nordenfalk*,
 » *Fahlbeck*,
 friherre *Lagerbring*,
 herr *Leman*,
 friherre *Alströmer*,
 herr *Sjöcrona*,
 » *Boström, Nils Johan*,
 » *Svedelius*,
 » *Behm*,
 » *Bohnstedt*,
 » *Lundberg*,
 » *Billing*,
 » *Trygger*,
 » *Blomberg*,

herr *Sandqvist*,
» *Fröberg*,
» *Hägglund*,
» *von Stapelmohr*.

Af ofvan upptagne, såsom frånvarande antecknade ledamöter hade herrar Fosser, Svedelius, Behm, Bohnstedt och Sandqvist anmält förhinder att tillstädeskomma.

Upplästes följande ingifna läkarebetyg:

Att herr häradshöfdingen m. m. *G. A. Berg*, som nyligen genomgått en akut inflammation i mandlarna och svalget med feber, till följd häraf är förhindrad att under omkring två veckor deltaga i Riksdagens arbeten, intygar härmed.

Eksjö den 13 januari 1904.

John Nyström.
Stadsläkare.

Disponenten *Henrik Berggren*, som lider af Bronchitis acuta, måste i följd häraf hålla sig inne på sina rum under närmaste dagarne, intygas.

Stockholm den 15 januari 1904.

R. Nordgren.
Leg. läkare.

Hans excellens herr statsministern Boström, som nu inträdde, erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr ålderspresident! På Hans Majestät Konungens nådiga befallning har jag äran meddela Riksdagens Första Kammare följande öppna kungliga bref.

Härpå uppläste herr statsministern ifrågavarande kungl. bref, som finnes infördt i protokollsbihanget.

Hans excellens friherre von Essen yttrade till herr statsministern:

Eders excellens! Första Kammaren anhåller, att Ni behagade inför Hans Majestät Konungen uttala uttrycken af kammarens undersåttliga vördnad.

Hans excellens friherre von Essen öfverlämnade ordförande-klubban till herr talmannen med följande ord:

Herr grefve och talman! Då jag ånyo har den äran att i Eder erfarna hand nedlägga denna klubba, ber jag att äfven få uttala den glädje, som Första Kammaren för visso med mig delar,

att ånyo Konungens val fallit på Eder, som med sådan erfarenhet och sällsynt skicklighet under många år intagit denna plats.

Herr talmannen, som nu intog talmansplatsen, yttrade dessa hälsningsord till kammaren:

Mina herrar! Jag fattar klubban, som kammarens ålderspresident har räckt mig, med den fasta förtröstan, att det förtroende och den vänskap, som följt mig under de föregående, många riksdagar, jag haft den äran att vara Första Kammarens talman, äfven skola möta mig och följa mig under innevarande års riksdag. I de vänliga ord, som kammarens ålderspresident uttalat till mig, ser jag ett uttryck för känslor, som i hög grad göra mig tacksam, och jag finner däri en ytterligare anledning, att min förhoppning, att jag skall komma att följas af Edert förtroende och Eder vänskap, skall gå i fullbordan. Jag har byggt därpå, mina herrar, för att kunna, såsom jag lifligt önskar, fullgöra talmannens alltid ansvarsfulla, ofta tämligen kinkiga värf.

Härefter anmälde herr talmannen, att någon ansökning till sekreterarebefattningen hos kammaren icke inkommit, och hemställde, huruvida kammaren behagade genast företaga val af sekreterare.

Sedan denna hemställan besvarats med ja, företogs valet; och befanns, efter valförrättningens slut, kanslirådet A. von Krusenstjerna hafva blifvit till sekreterare utsedd med samtliga afgifna, eller 104 röster.

Kanslirådet von Krusenstjerna fick nu företräde, underrättades, att han blifvit af kammaren vald till sekreterare, och öfvertog protokollsföringen.

In fidem

Arthur Hafström.

Herr talmannen yttrade, att han, efter samråd med Andra Kammarens talman, finge föreslå, att Första Kammaren ville besluta att *dels* lördagen den 16 i denna månad företaga val af fyra ledamöter för att, jämte talmannen, tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning; *dels ock* tisdagen den 19 innevarande månad företaga val af tre ledamöter för att delta i talmansöfverlägg-

ningarna och två ledamöter för att hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande öfverlämnats, bland annat, 148 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning af dessa biljetter finge genom sekreteraren ske efter slutet af kammarens sammanträde denna dag, med iakttagande, att de för hvarje landstingsområdes eller stads riksdagsmän afsedda biljetter utlämnades till områdets eller stadens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Denna hemställan bifölls.

Kammaren åtskildes kl. 11,37 f. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.
